

Veelgeliefden,

vandaag staan de lezingen vol goede raad. Hoewel goede raad duur is, zijn we echter niet meer zo gediend van allerlei goed bedoelde aanwijzingen, niet vanuit onze omgeving, maar evenmin van de kant van God. "Doe zus, doe zo. Blijf bescheiden, nodig uit, gedraag je netjes." We zijn toch volwassen en maken zelf wel uit wat goed voor ons is. Hier ligt niet alleen een probleem van veel ouders ten opzichte van hun kinderen, maar ook van God zelf ten opzichte van ons. De moderne mens laat zich niet meer betuttelen door een God of door zijn Kerk. En zo ontstaat de autonome mens die zich om God noch gebod bekommert of er geen boodschap aan heeft en die geheel alleen zijn weg in de doolhof van het leven moet vinden.

Veel mensen zijn allergisch geworden voor geboden en verboden. Zodra de Kerk maar suggereert dat christen-zijn ook gevolgen heeft voor iemands levenswijze, dan wordt ze moraliserend gevonden, achterhaald en betuttelend, want de vrije mens laat zich niet binden of regels opleggen. En het gebod van de liefde is tot het bot afgekloven zonder dat ze nog invloed uitoefent.

Natuurlijk schets ik hier een zwart-wit beeld. Maar dit kan ons wel helpen om te beseffen hoezeer we beïnvloed worden door een onchristelijke mentaliteit die vrijheid vooral ziet als losbandigheid, zonder band, en als opstandigheid ten opzichte van elke autoriteit. Als christen willen we Christus navolgen. Maar in hoeverre heeft ons geloof werkelijk invloed op ons leven? Gedragen wij ons werkelijk anders dan ongelovigen? Laten we ons werkelijk beïnvloeden door Christus en bepaalt Hij werkelijk wat we willen doen?

Als we in ons hart kijken, kunnen we allemaal, zonder uitzondering, antwoorden: nog veel te weinig. De rol die Christus in ons levensgedrag speelt, kan verder verdiept worden, kan groeien naar een grotere gelijkenis met Christus, de enige volledige mens, ons voorbeeld en onze Verlosser.

Het gaat niet om regeltjes of moraal in hetgeen Jezus ons vandaag voorhoudt. Het is niet zo zeer de bezorgde oudste broer die ons wijze raad geeft, maar het is vooral de Zoon van God die ons een weg naar zijn hemelse Vader wijst. En die weg kunnen wij gaan dankzij concrete richting-aanwijzers. We kunnen onze eigen weg gaan, maar die leidt niet tot de Vader, zoals Christus ons voorgehouden heeft: «Ik ben de weg, de waarheid en het leven. Niemand komt tot de Vader, tenzij door Mij.» (Jo. 14,6) Christus is de richting-aanwijzer bij uitstek.

De weg die Christus ons wijst is niet altijd gemakkelijk. Meestal is het een moeilijke weg, want Christus navolgen betekent vroeg of laat een kruis dragen. We zien dit in de voorbeelden die we in het evangelie hoorden. Daarin weerklinkt de paradox van het Kruis: «wie zichzelf verheft zal vernederd, en wie zichzelf vernedert zal verheven worden.» Vernedering, nederigheid, deugd, het zijn zulke ouderwetse woorden. Maar zijn ze niet hoogst actueel? Jezus' voorbeelden over het uitzoeken van de beste

plaatsen; de gerichtheid op zichzelf: ikke, ikke, ikke en de rest kan stikken; geven om terug te ontvangen. Het zijn realiteiten om ons heen. Bij dieren heb je een pik-orde en als een koe of een schaap daar niet snel aan beantwoordt, krijgt ze een kopstoot. Mensen hebben geen horens, maar je kunt altijd op de lange tenen van de ander trappen of deze voor schut zetten.

Jezus wijst ons een andere weg. Nederigheid is geen eenvoudige deugd. Zelfs daden van nederigheid kunnen wij stellen uit berekening en valse hoogmoed, met allerlei bijbedoelingen. Als ik mij uit berekening verneder om verheven te worden, loop ik weer naast de weg. Onze vaders zeiden: «De nederigheid is niet een gerecht op zich, maar het kruidt ieder gerecht.» Het is een basis-houding die doorwerkt in al ons handelen.

Nederigheid wordt door onze vaders hoog geroemd, ook al is het geen eenvoudige weg. Het is wel een veilige weg. We ontwijken op deze wijze vele kopstoten van machtigen, we zijn veilig voor de schimpscheuten van de hoogmoedigen, we ontlopen het gevaar voor schut gezet te worden. Als we de hoogmoed van de ceders loslaten, kunnen we de storm trotseren door mee te buigen met het riet. Als we onze vermeende rechten van voorrang loslaten, kunnen we achter elkaar door de nauwe poort naar de hemel

Jezus vraagt ons vandaag na te denken over allerlei sociale conventies en gewoonten. Juist in onze tijd van verwereldlijking en ontkerstening van de maatschappij zullen we ons steeds meer moeten afvragen of wij ons kunnen gedragen als de anderen. Het christelijk leven vraagt om een bezinning en we moeten beslissen op welke punten we bewust af willen wijken van het gewone sociale gedrag om Christus na te kunnen volgen. De christelijke deugden van nederigheid en bescheidenheid zullen de plaats in moeten nemen van de maatschappelijke ondeugden van eigenwaan, zelfingenomenheid en hoogmoed. Dat is niet gemakkelijk, want we moeten een lagere plaats innemen zonder hogerop geroepen te worden, geven zonder terug te ontvangen. Toch is dat de weg om van de angstaanjagende Sinaï uit de tweede lezing op te klimmen naar de berg Sion, de stad van de levende God, de plaats van vrede, waar Christus ons leven tot definitieve voltooiing zal brengen.